

ΑΔΑΕ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΗΣ Α.Δ.Α.Ε. ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

Α. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Οι έλεγχοι στις εταιρείες αυτής της ενότητας αποφασίστηκαν με αφορμή τις αποκαλύψεις για την πραγματοποίηση υποκλοπών σε δίκτυο παρόχου και είχαν ως στόχο την εξέταση της κατάστασης του δικτύου τόσο του συγκεκριμένου παρόχου, όσο και άλλων παρόχων, ως προς την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

1. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία VODAFONE

Στις 2 Φεβρουαρίου 2006, η Αρχή συνέστησε τεχνική επιτροπή για τη διενέργεια ελέγχου στις εγκαταστάσεις του τηλεπικοινωνιακού παρόχου VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.3115/2003. Στο συγκεκριμένο τηλεπικοινωνιακό πάροχο διενεργήθηκαν 13 επισκέψεις/έλεγχοι, με βάση τις αποφάσεις της Ολομέλειας της Αρχής³.

Επίσης, στο πλαίσιο ελέγχου της VODAFONE, πραγματοποιήθηκαν επτά επισκέψεις/έλεγχοι⁴ στις εγκαταστάσεις της εταιρείας ERICSSON HELLAS A.E.

Η συλλογή στοιχείων και η ανάλυσή τους για τη διερεύνηση της υπόθεσης πραγματοποιήθηκαν από Τεχνική Επιτροπή που αποτελούνταν από μέλη και ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Α.Δ.Α.Ε. Στην Επιτροπή αυτή συμμετείχε μεγάλο ποσοστό του συνολικού αριθμού των υπαλλήλων της Αρχής.

Απαιτήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι για τη συλλογή στοιχείων. Συγκεντρώθηκαν στοιχεία ηλεκτρονικής και έντυπης μορφής που περιελάμβαναν αρχεία φυσικής και λογικής πρόσβασης στα συστήματα της εταιρείας VODAFONE, πληροφορίες για τις αντίστοιχες διαδικασίες πρόσβασης στα ψηφιακά κέντρα, αντίγραφα των στιγμιότυπων των ψηφιακών κέντρων, στοιχεία κλήσεων τηλεφωνικών συνδέσεων κ.λπ. Παράλληλα, τα στελέχη και τα Μέλη της Αρχής επεξεργάζονταν και ανέλυαν τα ευρήματα που απέφεραν οι έλεγχοι –μια πολύπλοκη διαδικασία που απασχόλησε την Τεχνική Επιτροπή, τις υπηρεσίες και την Ολομέλεια της Αρχής επί σειρά μηνών.

Ως αποτέλεσμα της προαναφερθείσας διαδικασίας, η Αρχή εξέδωσε τρία Πορίσματα στις 08-03-06, 07-04-06 και 28-06-06, όπως διευκρινίστηκε με το ΑΠΡ 1031/6-12-2006 της Ομάδας Ελέγχου. Στο Τελικό Πόρισμα της Αρχής, αναφέρονταν: η λειτουργία του παρείσρακτου λογισμικού (τρόποι εισαγωγής, ίχνη και ευρήματα), η μεθοδολογία ελέγχου και η ανάλυση των στιγμιότυπων των ψηφιακών κέντρων και τα σχετικά ευρήματα, η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα ανάλυσης αρχείων δεδομένων κλήσεων και η απεικόνιση περιοχών κάλυψης των υπό εξέταση κερατών εξυπηρέτησης, η παρουσίαση αλλαγών στο παρείσρακτο λογισμικό ανά

³ Αποφάσεις υπ' αριθμ. 02-02-06, 16/09-02-06, 38/24-03-06, 48/14-04-06, 66/01-06-06, 73/15-06-06, 82/03-07-06

⁴ Αποφάσεις υπ' αριθμ. 21/21-02-06, 24/28-02-06, 30/20-03-06, 39/24-03-06, 65/01-06-06, 115/08-09-06, 117/18-09-06

ημερομηνία και κέντρο, καθώς και τα αποτελέσματα της έρευνας αναφορικά με τη φυσική και λογική πρόσβαση.

Η εταιρεία VODAFONE κλήθηκε δύο φορές σε ακρόαση ενώπιον της Ολομέλειας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών⁵.

Στις 14-12-06, η Ολομέλεια της Αρχής αποφάσισε⁶ την επιβολή προστίμου στην εταιρεία Vodafone-ΠΑΝΑΦΟΝ για τις ακόλουθες διαπιστωθείσες παραβάσεις της νομοθεσίας:

- «Παράλειψη ενημέρωσης της Α.Δ.Α.Ε.»: πρόστιμο 1.500.000 ΕΥΡΩ.
- «Διακοπή λειτουργίας του παράνομου λογισμικού»: πρόστιμο 1.500.000 ΕΥΡΩ
- «Παραβίαση του απορρήτου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας, των όρων και των προϋποθέσεων άρσης αυτού»: πρόστιμο 500.000 ΕΥΡΩ
- «Μη ενημέρωση των συνδρομητών σχετικά με τον υφιστάμενο κίνδυνο ασφάλειας»: πρόστιμο 1.500.000 ΕΥΡΩ
- «Παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μέσω της παράνομης εισαγωγής παρείσρακτου λογισμικού»: πρόστιμο 500.000 ΕΥΡΩ για κάθε έναν από τους 106 υπό παρακολούθηση αριθμούς τηλεφωνικών συνδέσεων (53.000.000 ΕΥΡΩ).
- «Παράλειψη διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών σε σχέση με το συμβάν της ύπαρξης συναγερμών στα ψηφιακά κέντρα»: πρόστιμο 1.500.000 ΕΥΡΩ
- «Έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου της εταιρείας»: πρόστιμο 1.500.000 ΕΥΡΩ
- «Δυσχέραση του έργου της Α.Δ.Α.Ε.»: πρόστιμο 15.000.000 ΕΥΡΩ

Το όλο θέμα απασχόλησε έντονα την κοινή γνώμη και τον τύπο από το Φεβρουάριο του 2006 που έγινε γνωστό. Λόγω του μεγέθους, της σημασίας και της πολυπλοκότητάς του, απασχόλησε ιδιαίτερα και την Α.Δ.Α.Ε., καθ' όλη τη διάρκεια του 2006.

Από το σύνολο των ελέγχων στην εταιρεία Vodafone και των επισκέψεων/ελέγχων στην εταιρεία Ericsson προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις για παραβίαση της νομοθεσίας περί απορρήτου επικοινωνιών και από την εταιρεία Ericsson. Κατά συνέπεια, η Α.Δ.Α.Ε. προέβη εντός του 2007 σε κλήση για ακρόαση της εταιρείας αυτής για παροχή εξηγήσεων.

2. Διενέργεια ελέγχου στον Ο.Τ.Ε.

Η Αρχή πραγματοποίησε έκτακτο δειγματοληπτικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του Ο.Τ.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.3115/2003. Ο έλεγχος είχε

5 Αποφάσεις υπ' αριθμ. 12/03-02-06 και 98/14-07-06

6 Απόφαση υπ' αριθμ. 5/12-01-07

σκοπό να εξετάσει τα μέτρα που εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την άρση του απορρήτου. Εντός του 2006 πραγματοποιήθηκαν δύο έλεγχοι (9 Νοεμβρίου 2006 και 21 Νοεμβρίου 2006).

- Κατά τον πρώτο έλεγχο, εξετάστηκαν θέματα εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος νομίμων συνακροάσεων (LI), ελέγχου εφαρμογής διαδικασιών με έμφαση στη διαδικασία πρόσβασης στα στοιχεία επικοινωνίας των συνδρομητών, καθώς και θέματα ελέγχου αριθμητικών στοιχείων σχετικών με τις αιτήσεις άρσης απορρήτου που διεκπεραιώθηκαν εντός του έτους 2006.
- Κατά το δεύτερο έλεγχο, εξετάστηκαν θέματα εφαρμογής εσωτερικής διαδικασίας πρόσβασης υπαλλήλων του Οργανισμού στους Καταναμητές, εφαρμογής της καταγεγραμμένης πολιτικής φυσικής ασφάλειας και των διαδικασιών φυσικής πρόσβασης, ιδιαίτερα σε χώρους συνεγκατάστασης.

Οι έλεγχοι προβλέπεται να ολοκληρωθούν μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2007.

3. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία TIM (WIND)

Η Α.Δ.Α.Ε. πραγματοποίησε έκτακτο δειγματοληπτικό έλεγχο/έρευνα στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας παροχής υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών WIND (πρώην TIM HELLAS ΑΕΒΕ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.3115/2003.

Η Ομάδα Ελέγχου (Ο.Ε.) πραγματοποίησε σειρά επισκέψεων στις εγκαταστάσεις της TIM, αλλά και της προμηθευτριάς της εταιρείας, Ericsson.

Συγκεκριμένα, διεξήχθησαν επτά έλεγχοι στις εγκαταστάσεις της TIM⁷ και δύο έλεγχοι στις εγκαταστάσεις της Ericsson Hellas⁸.

Κατά τους παραπάνω ελέγχους, η Αρχή ενημερώθηκε από την TIM για τα μέτρα που λαμβάνει η εταιρεία και για την πολιτική διασφάλισης του απορρήτου.

Η συγγραφή του Πορίσματος σχετικά με τους ελέγχους στην εταιρεία TIM θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2007.

4. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία COSMOTE

Η Α.Δ.Α.Ε. πραγματοποίησε έκτακτο δειγματοληπτικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας COSMOTE Α.Ε. Η πρώτη φάση του ελέγχου εστιάστηκε στην εφαρμογή της διαδικασίας καταγραφής δεδομένων κλήσης στο σύστημα της εταιρείας, μετά από βουλεύματα, εισαγγελικές παραγγελίες και διατάξεις, καθώς και στο σύστημα νόμιμης συνακρόασης (LI).

Έχουν προγραμματιστεί έλεγχοι για το έτος 2007, οπότε αναμένεται και η περάτωση του ελέγχου.

⁷ Αποφάσεις υπ'αριθμ. 15/2006 και 25/2006.

⁸ Αποφάσεις υπ'αριθμ. 115/2006 και 153/2006.

Β. ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ/ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της (Νόμος 3115/03), μπορεί να λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την αποστολή της από φορείς, οργανισμούς και εταιρείες, τους οποίους εποπτεύει και ελέγχει.

Συγκεκριμένα, η Αρχή διοργάνωσε σειρά συναντήσεων με παρόχους πρόσβασης διαδικτύου, προκειμένου να συλλέξει τεχνικές και διαδικαστικές πληροφορίες που αφορούσαν σε:

- α. τεχνικά θέματα σχετικά με την εφαρμογή της πολιτικής διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών στις εταιρείες έως τη στιγμή της επίσκεψης,
- β. τεχνικά ζητήματα άρσης του απορρήτου,
- γ. τεχνικά ζητήματα σχετικά με την αρχιτεκτονική του δικτύου των εταιρειών με σκοπό τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, και
- δ. τεχνικά ζητήματα σχετικά με τις διαδικασίες καταγραφής, τα αρχεία καταγραφής και τα μέτρα προστασίας που λαμβάνονται στο δίκτυο των παρόχων.

Κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2006, καταστρώθηκε χρονοδιάγραμμα επισκέψεων σε μια σειρά από παρόχους πρόσβασης διαδικτύου. Βάσει αυτού του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν δύο επισκέψεις μέσα στο 2006, ενώ η διαδικασία συλλογής πληροφοριών και επισκέψεων στους παρόχους θα ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους 2007.

Η μελέτη και επεξεργασία των πληροφοριών από το σύνολο των επαφών θα ακολουθήσει αμέσως μετά το τέλος των επισκέψεων, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να δοθούν λύσεις σε πιθανά τεχνικά και διαδικαστικά προβλήματα που σχετίζονται με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών για τους παρόχους πρόσβασης διαδικτύου.

Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Η Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δέχθηκε καταγγελίες ιδιωτών που αφορούσαν σε περιπτώσεις πιθανής παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνικών και των διαδικτυακών επικοινωνιών τους, καθώς και καταγγελίες ιδιωτών που αφορούσαν κυρίως σε πλημμελή διαχείριση των ταχυδρομικών αντικειμένων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις κατά την παραλαβή, διακίνηση και επίδοσή τους, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται το απόρρητο της επικοινωνίας μέσω επιστολών.

Κατά τον έλεγχο των καταγγελιών, η Α.Δ.Α.Ε. προέβη σε ενδελεχή έρευνα των

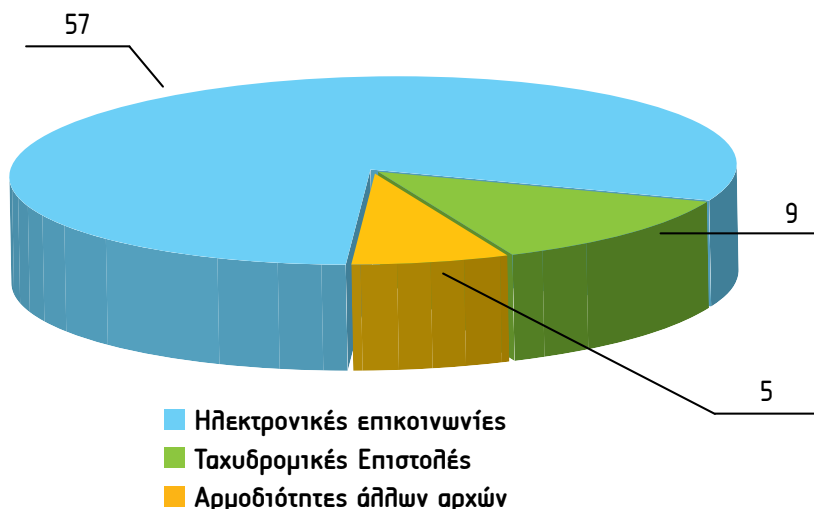
καταγγεληθέντων περιστατικών που περιελάμβανε κατά περίπτωση, επιτόπιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναντήσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη, και κλήσεις σε ακρόαση των τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών εταιρειών.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων, αφού εγκρίθηκαν από την Ολομέλεια, χρησιμοποιήθηκαν για τη διατύπωση συστάσεων, οδηγιών και την επιβολή προστίμων.

Ο αριθμός των καταγγελιών που δέχθηκε η Α.Δ.Α.Ε. κατά το έτος 2006 είναι εβδομήντα μία (71) έναντι 18 καταγγελιών που είχε δεχθεί το 2005.

Από το συνολικό αριθμό των καταγγελιών, πενήντα επτά (57) αφορούσαν στην παραβίαση του απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εννιά (9) στην παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας μέσω ταχυδρομικών επιστολών και πέντε (5) σε θέματα που άπτονταν αρμοδιοτήτων άλλων Αρχών/Υπηρεσιών.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α.Δ.Α.Ε. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

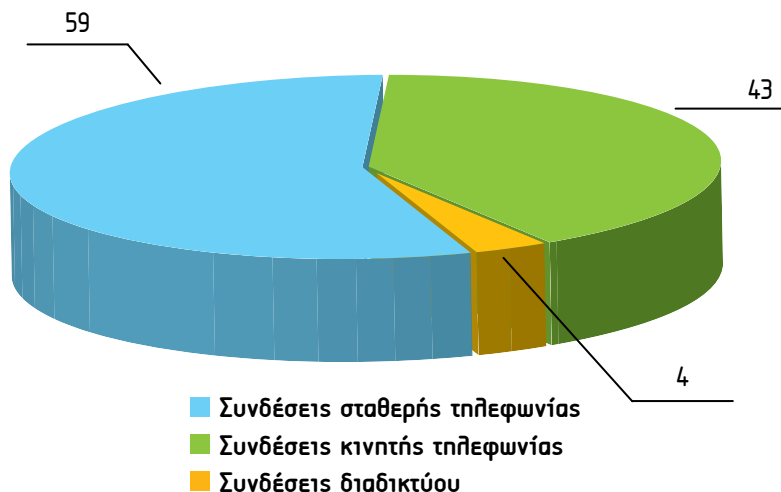

Αναλυτικότερα, το σύνολο των τηλεφωνικών και διαδικτυακών συνδέσεων που αναφέρονταν στις πενήντα επτά (57) καταγγελίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ήταν εκατόν έξι (106): πενήντα εννιά (59) για συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας, σαράντα τρεις (43) για συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας και τέσσερις (4) για υπηρεσίες διαδικτύου.

ΚΑΤΑΓΕΛΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

**Δ. ΠΑΡΑΛΑΒΗ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ****1. Τομέας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών**

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 87 Β'/26-1-2005 και 88 Β'/26-1-2005), όλοι οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι είχαν την υποχρέωση να ενημερώσουν την Αρχή σχετικά με τις εφαρμοζόμενες από αυτούς Πολιτικές Διασφάλισης του Απορρήτου εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση των Κανονισμών, δηλαδή έως τα τέλη Ιουλίου 2005.

Οι υποβληθείσες Πολιτικές εξετάστηκαν από το τεχνικό προσωπικό και τη Νομική Υπηρεσία της Αρχής ως προς τη συμβατότητά τους με τους Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε υποβληθείσας Πολιτικής καταγράφηκαν σε «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης», η οποία εγκρίθηκε στη συνέχεια από την Ολομέλεια της Αρχής.

Στην «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης» κάθε υποβληθείσας Πολιτικής περιλαμβάνονται και οι παρατηρήσεις των τεχνικών Διευθύνσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Αρχής ως προς την πληρότητα και τη νομιμότητά της. Στη συνέχεια, οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι καλούνται να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές, αναθεωρώντας και τροποποιώντας αντίστοιχα τις Πολιτικές τους.

Σε περίπτωση που απαιτούνται μεγάλης κλίμακας αλλαγές, μαζί με την Έκθεση

Αξιολόγησης της Πολιτικής Ασφάλειας, ο πάροχος ενημερώνεται για το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να εναρμονίσει την πολιτική του, βάσει των παρατηρήσεων της έκθεσης αξιολόγησης. Εντός του συγκεκριμένου διαστήματος, ο πάροχος υποχρεούται να υποβάλει αναθεωρημένη Πολιτική, η οποία ελέγχεται από την Αρχή ως προς τη συμβατότητά της με τους Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε.

Το 2005, πενήντα δύο (52) υπόχρεοι πάροχοι είχαν καταθέσει Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ενώ μέσα στο 2006 κατέθεσαν άλλοι σαράντα δύο (42) υπόχρεοι πάροχοι.

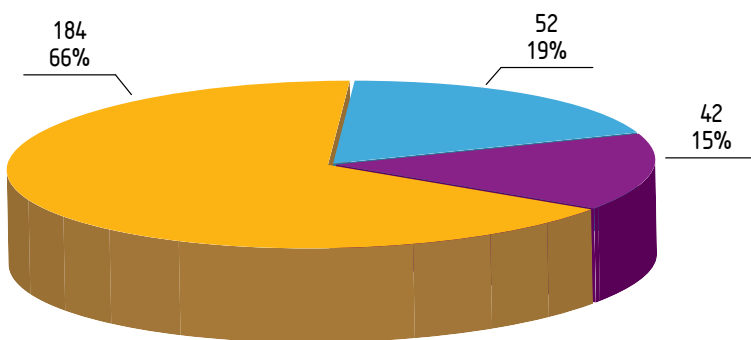
Το 2006 ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση σχεδόν όλων των Πολιτικών που υπεβλήθησαν στην Α.Δ.Α.Ε. κατά τα έτη 2005 και 2006. Όλοι οι υπόχρεοι πάροχοι που ελέγχθηκαν κλήθηκαν να υποβάλουν αναθεωρημένη Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Συνολικά, εγκρίθηκαν οι πολιτικές ασφάλειας είκοσι έξι (26) υπόχρεων παρόχων. Βάσει των Κανονισμών της Αρχής, οι τακτικοί έλεγχοι της εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας των 26 αυτών παρόχων έχουν προγραμματιστεί για το δεύτερο εξάμηνο του 2007.

Για τους παρόχους που δεν υπέβαλαν πολιτικές ασφάλειας, η Αρχή αποφάσισε να κληθούν σε ακρόαση. Οι προγραμματισμένες ακροάσεις ξεκίνησαν το Νοέμβριο και αναμένεται η διαδικασία να ολοκληρωθεί εντός του α' εξαμήνου του 2007.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τους σχετικούς αριθμούς και τα αντίστοιχα ποσοστά⁹.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΟΧΩΝ

- Αριθμός και Ποσοστό παρόχων που έστειλαν Πολιτική Ασφάλειας το 2005
- Αριθμός και Ποσοστό παρόχων που έστειλαν Πολιτική Ασφάλειας το 2006
- Αριθμός και Ποσοστό παρόχων που δεν απέστειλαν Πολιτική Ασφάλειας

⁹ Σύμφωνα με το Μητρώο Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του έτους 2005 της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), οι αδειοδοτημένοι πάροχοι που όφειλαν να αποστείλουν Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών ήταν 278.

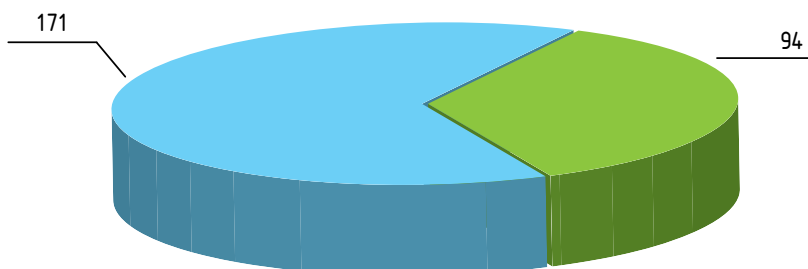
2. Τομέας Ταχυδρομείων

Κατά το έτος 2006, η Α.Δ.Α.Ε. συνέχισε την ενημέρωση των υπόχρεων ταχυδρομικών επιχειρήσεων ως προς ζητήματα που απέρρεαν από την έκδοση του Κανονισμού για τη διασφάλιση του απορρήτου στις ταχυδρομικές υπηρεσίες, γεγονός που συνέβαλε στην ορθή συμμόρφωση των ταχυδρομικών επιχειρήσεων με το κανονιστικό κείμενο.

Σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις των ταχυδρομικών επιχειρήσεων που απεστάλησαν στην Αρχή, ο αριθμός των εταιρειών που συμμορφώθηκαν με τον Κανονισμό για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών ανέρχεται σε ενενήντα τέσσερις (94) επί συνόλου 265 εταιρειών, κατόχων γενικής και ειδικής άδειας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Παρόλα αυτά, δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος των ετήσιων εκθέσεων που κατατέθηκαν στην Αρχή, λόγω της μη στελέχωσης της Διεύθυνσης Διασφάλισης Απορρήτου Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με ειδικευμένο προσωπικό.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

- Αριθμός και ποσοστό εταιρειών που έστειλαν πολιτική διασφάλισης του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Αριθμός και ποσοστό εταιρειών που δεν έχουν στείλει πολιτική διασφάλισης του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών

3. Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ATM)

Σκοπός του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά τη χρήση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών είναι ο καθορισμός ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών από το κοινό. Για το σκοπό αυτό έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένες υποχρεώσεις για κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, παρέχει στο κοινό υπηρεσίες διενέργειας συναλλαγών μέσω ATM.

Συγκεκριμένα, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους, κάθε υπό-

χρεος φορέας καλείται να υποβάλει στην Α.Δ.Α.Ε. Ετήσια Έκθεση, η οποία αφορά στο προηγούμενο έτος και περιέχει στοιχεία που σχετίζονται με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.

Το περιεχόμενο της Ετήσιας Έκθεσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

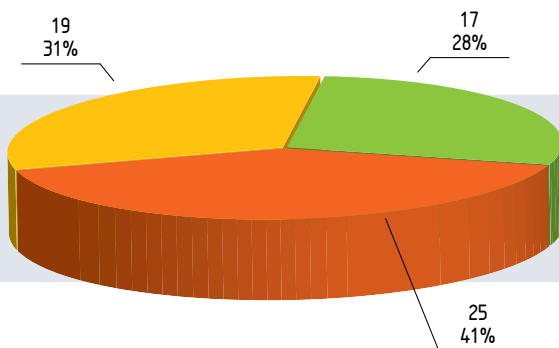
- περιστατικά που απείλησαν την ασφάλεια του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών,
- εκτίμηση της ζημιάς που υπέστη ο Υπόχρεος Φορέας εξαιτίας αυτών των περιστατικών,
- εκτίμηση της ζημιάς που υπέστησαν οι χρήστες των μηχανών εξαιτίας αυτών των περιστατικών,
- μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των ως άνω περιστατικών από τον Υπόχρεο Φορέα, και
- προγραμματισμό επιβολής μέτρων προστασίας με το σύνολο των μέτρων που λαμβάνουν οι υπόχρεοι φορείς, με σκοπό την ενημέρωση και προστασία των χρηστών, αλλά και την προστασία, αναβάθμιση και κατηγοριοποίηση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών.

Η διαδικασία ελέγχου και άσκησης εποπτείας από την Α.Δ.Α.Ε. περιγράφονται αναλυτικά στο κείμενο του Κανονισμού (ΦΕΚ 298/Β/2-3-2005).

Σύμφωνα με τον Πίνακα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που διατηρεί η Τράπεζα της Ελλάδος στον επίσημο ιστοχώρο της, υπάρχουν συνολικά 61 πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στον Κανονισμό και έχουν αποστείλει στην Α.Δ.Α.Ε. την Ετήσια Έκθεση με στοιχεία σχετικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών (αφορά στη λειτουργία 25 ομίλων). Τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν έχουν ενημερώσει καθόλου την Αρχή για το αν εμπίπτουν ή όχι στον κανονισμό είναι 19, ενώ τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν εμπίπτουν στο Κανονισμό είναι 17.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τους σχετικούς αριθμούς και τα αντίστοιχα ποσοστά.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Στατιστικά στοιχεία για το σύνολο των Πιστωτικών Ιδρυμάτων με έδρα την Ελλάδα (Πηγή Πληροφορίας: Τράπεζα της Ελλάδος, Διαπιστευμένα Ιδρύματα) [<http://www.bankofgreece.gr/eligible/counterparties.asp>]

- Αριθμός και ποσοστό τραπεζών που εμπίπτουν στο κανονισμό και έχουν στείλει Ετήσια Έκθεση έως το 2006
- Αριθμός και ποσοστό Τραπεζών που δεν έχουν ενημερώσει την ΑΔΑΕ για το αν εμπίπτουν ή όχι στο κανονισμό
- Αριθμός και ποσοστό Τραπεζών που δεν εμπίπτουν στο κανονισμό

ΑΔΑΕ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2006

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΗΣ ΑΔΑΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε υποβληθείσας Ετήσιας Έκθεσης καταγράφονται σε «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης», η οποία εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε. Στη συνέχεια, τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από τις Τεχνικές Διευθύνσεις και τη Νομική Υπηρεσία της Αρχής και αφορούν στην πληρότητα και τη νομιμότητα της Έκθεσης Ελέγχου Συμμόρφωσης που έχουν υποβάλει.

Εντός του έτους 2006 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των Ετήσιων Εκθέσεων και των 25 Τραπεζών, ενώ τους απεστάλησαν και οι «Εκθέσεις Ελέγχου Συμμόρφωσης» από την Α.Δ.Α.Ε.

Ε. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ Α.Δ.Α.Ε.

Κατά τη διάρκεια του έτους έγινε από την Αρχή επεξεργασία του κειμένου του σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ «σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών» στο εθνικό δίκαιο.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο υλοποιήθηκε με το Ν.3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Α' 133/28.6.2006).

Στο νέο νόμο προβλέπεται η άρση του απορρήτου για τον εντοπισμό ατόμων που χρειάζονται άμεσα βοήθεια σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν έχουν καλέσει τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό κλήσης 112 ή έχουν στείλει SMS. Παράλληλα, προβλέπεται ο εντοπισμός ατόμων που παρενοχλούν με κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις και η εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής.

Πιο συγκεκριμένα:

- Το άρθρο 6, παρ. 4 του Ν.3471/2006 εξουσιοδοτεί την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών να εκδώσει πράξη, με την οποία καθορίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την επεξεργασία δεδομένων θέσης από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχουν στις αρμόδιες για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης αρχές τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος.
- Το άρθρο 8, παρ. 7, εδάφιο α του Ν.3471/2006 εξουσιοδοτεί την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών να εκδώσει πράξη, με την οποία καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, ο τρόπος και η διάρκεια εξουδετέρωσης των δυνατοτήτων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας εξουδετέρωσης της δυνατότητας μη

αναγραφής της καλούσας γραμμής και του εντοπισμού κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων.

Σε εκτέλεση των παραπάνω διατάξεων του Ν.3471/2006, η Αρχή συνέταξε, ενέκρινε και δημοσίευσε τις ακόλουθες δύο Πράξεις:

1. Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης 112

Η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, συνέταξε σχέδιο Πράξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4 και 8 παρ. 7 εδ. β' του Ν. 3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Α' 133/28.6.2006) και του άρθρου 10 περ. β' της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «Σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών».

Τον Οκτώβριο του 2006 έθεσε το περιεχόμενο του σχεδίου αυτού σε δημόσια διαβούλευση, προκειμένου να διατυπωθούν οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με την Πράξη και το περιεχόμενό της. Στη συνάντηση συμμετείχαν φορείς δημοσίων υπηρεσιών και παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους επί του περιεχομένου του κειμένου.

Μετά από τη συνάντηση, η Α.Δ.Α.Ε. μελέτησε τις απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων και προχώρησε στη σύνταξη του τελικού κειμένου της Πράξης¹⁰, η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1775/6.12.2006.

Συνοπτικά, στην Πράξη αναφέρονται οι εξής ρυθμίσεις:

- Οι πάροχοι οφείλουν για κάθε κλήση και μήνυμα (SMS) έκτακτης ανάγκης και κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας Αρχής να παρέχουν, στο συντομότερο δυνατό χρόνο, όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για τη θέση του καλούντος προς την αρμόδια Αρχή, ανάλογα με τις τεχνολογικές δυνατότητες των παρόχων και στο μέτρο που αυτό είναι τεχνικά εφικτό.
- Η εκτέλεση του αιτήματος παροχής πληροφοριών θέσης από τον πάροχο με την επεξεργασία των δεδομένων θέσης του καλούντος και η αποστολή της απάντησης στην αρμόδια Αρχή γίνεται με αξιοπιστία, εγκυρότητα, ακρίβεια, ταχύτητα και ασφάλεια καθ' όλο το εικοσιτετράωρο. Οι πάροχοι και οι αρμόδιες αρχές (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας) οφείλουν να εξασφαλίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή διαθεσιμότητα και τον απαραίτητο αριθμό γραμμών, ώστε να εξυπηρετούνται κλήσεις και μηνύματα έκτακτης ανάγκης καθ' όλο το εικοσιτετράωρο.
- Οι πάροχοι οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέ-

τρα, ώστε να είναι δυνατή η κλήση έκτακτης ανάγκης από το συνδρομητή, στον οποίο η παροχή υπηρεσιών έχει διακοπεί, ή από δίκτυο διαφορετικού παρόχου από αυτό του συνδρομητή, στην περίπτωση κατά την οποία βρίσκεται εκτός κάλυψης του οικείου δικτύου.

- Για λόγους εξυπηρέτησης ατόμων με σοβαρά προβλήματα άρθρωσης και ακοής, οι πάροχοι υπηρεσιών γραπτών μηνυμάτων (SMS) οφείλουν να παρέχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης ατελώς, μέσω της υπηρεσίας γραπτών μηνυμάτων (SMS). Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στον τρόπο και τη διαδικασία επεξεργασίας κλήσεων και μηνυμάτων έκτακτης ανάγκης, προκειμένου τα απαραίτητα δεδομένα να μεταφέρονται με αξιοπιστία, εγκυρότητα, ακρίβεια, ταχύτητα και ασφάλεια.
- Η Α.Δ.Α.Ε. διενεργεί ελέγχους για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Πράξης. Ο έλεγχος αυτός αφορά στη Διαδικασία Επεξεργασίας Δεδομένων Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης τόσο ως προς την πληρότητα και αποτελεσματικότητα της όσο και ως προς το βαθμό εφαρμογής της.

Το πλήρες κείμενο της Πράξης για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης 112 για την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές δημοσιεύεται στο Παράρτημα της παρούσας Έκθεσης.

Η διαδικασία εφαρμογής της οδηγίας ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το προβλεπόμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση χρονοδιάγραμμα ενσωμάτωσής της.

2. Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής τηςκαλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων

Η Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 8, παρ.7 εδ. α' του Ν. 3471/06 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Α'/28-6-06), και προ της έκδοσης της Πράξης, ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης με αντικείμενο το σχέδιο της Κανονιστικής Πράξης «Εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων».

Η δημόσια διαβούλευση διήρκεσε από 6 Οκτωβρίου έως 31 Οκτωβρίου 2006.

Με την παρούσα Πράξη, καθορίστηκαν οι διαδικασίες, ο τρόπος, η διάρκεια και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων και τη διάθεση των δεδομένων που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή ή χρήστη έναντι του συνδρομητή ή χρήστη που ζητά τον εντοπισμό.

Στις διατάξεις της κανονιστικής πράξης υπάγονται όλοι οι φορείς παροχής δημοσίου δικτύου επικοινωνιών ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Το πλήρες κείμενο της Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ Β 1853/21-12-2006) παρατίθεται στο Παράρτημα.

3. Τροποποιήσεις Κανονισμών

α. Όσον αφορά στους Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε.

- 632^α/2005 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές»,
- 633^α/2005 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου», και
- 634^α/2005 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών»,

έλαβαν χώρα οι παρακάτω τροποποιήσεις:

Η πέμπτη περίοδος του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 632α/2005 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές» (ΦΕΚ 88/Β'/2005) που αναφέρεται στον ορισμό του «Παρόχου δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών» αντικαθίσταται ως εξής: «Πάροχος Δικτύου Διαδικτυακών Επικοινωνιών: Η επιχείρηση ή το νομικό πρόσωπο που παρέχει δίκτυο διαδικτυακών επικοινωνιών. Για τις ανάγκες του παρόντος ο πάροχος δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών θα αναφέρεται στη συνέχεια του κειμένου ως "πάροχος"».

Η τριακοστή τρίτη περίοδος του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 633α/2005 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών» (ΦΕΚ 88/Β'/2005) που αναφέρεται στον ορισμό του «Παρόχου δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών» αντικαθίσταται ως εξής:

«Πάροχος Δικτύου Διαδικτυακών Επικοινωνιών (Internet Service Provider): Η επιχείρηση ή το νομικό πρόσωπο που παρέχει δίκτυο διαδικτυακών επικοινωνιών. Για τις ανάγκες του παρόντος ο πάροχος δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών θα αναφέρεται στη συνέχεια του κειμένου ως "πάροχος διαδικτύου"».

Η δέκατη τέταρτη περίοδος του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 634α/2005 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου» (ΦΕΚ 88/Β'/2005) που αναφέρεται στον ορισμό του «Παρόχου δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών» αντικαθίσταται ως εξής:

«Πάροχος Δικτύου Διαδικτυακών Επικοινωνιών (Internet Service Provider): Η επιχείρηση ή το νομικό πρόσωπο που παρέχει δίκτυο διαδικτυακών επικοινωνιών. Για τις ανάγκες του παρόντος ο πάροχος δικτύου διαδικτυακών επικοινωνιών θα αναφέρεται στη συνέχεια του κειμένου ως "πάροχος διαδικτύου"».

β. Επίσης, τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών»¹¹ (ΦΕΚ 1642/Β/2003) σε σχέση με τη διαδικασία ακροάσεων ως εξής:

«Οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τη διαδικασία άρσης αυτού επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση, μετά από προηγούμενη κλήτευση για παροχή εξηγήσεων, του φερόμενου ως υπαιτίου, ο οποίος μπορεί είτε να παραστεί μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου είτε να καταθέσει έγγραφο υπόμνημα».

ΣΤ. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 2225/1994, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Ν. 3115/2003, παραδίδεται στην Α.Δ.Α.Ε. μέσα σε κλειστό φάκελο, όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου.

Η Α.Δ.Α.Ε. παρέλαβε κατά το έτος 2006:

- α. 559 διατάξεις του Εισαγγελέα Εφετών για λόγους εθνικής ασφάλειας, εκ των οποίων 377 αφορούν σε παρατάσεις προγενέστερων διατάξεων, 161 σε νέες περιπτώσεις άρσης του απορρήτου, δύο σε ακύρωση της ισχύος διατάξεων άρσης του απορρήτου και 19 σε διατάξεις απορριπτικές αιτημάτων άρσης του απορρήτου.
- β. 309 βουλεύματα Συμβουλίων Πλημμελειοδικών, τα οποία αφορούν στις αξιόποινες πράξεις της ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως, πλησείας, έκρηξης, κατοχής εκρηκτικών υλών, απάτης, πλαστογραφίας, κλοπής, ναρκωτικών, εμπρησμού, αρπαγής, εκβίασης και οργανωμένου εγκλήματος.
- γ. 10 βουλεύματα Συμβουλίων Εφετών, τα οποία αφορούν στη διάπραξη αδικημάτων από αστυνομικούς σύμφωνα με το Ν. 2713/1999 (Υψηλότητα Εσωτερικών Υποθέσεων).
- δ. Τέσσερα (4) βουλεύματα Στρατοδικείων, τα οποία αφορούν στην αξιόποινη πράξη της ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως.

Η Αρχή κοινοποίησε τα παραπάνω βουλεύματα, όπως προβλέπεται από το Νόμο, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ παράλληλα ενημέρωσε σχετικά τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Παράλληλα, η Α.Δ.Α.Ε. επισήμανε με επιστολές της προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου παραλείψεις ως προς την αποστολή βουλευμάτων και εισαγγελικών διατάξεων στην Αρχή, καθώς και περιπτώσεις μη τήρησης της προβλεπόμενης από

¹¹ Απόφαση υπ' αριθμ. 79 /2006

το Ν. 2225/1994, όπως ισχύει, διαδικασίας άρσης του απορρήτου, ούτως ώστε να εκλείψουν αντίστοιχα φαινόμενα που αφορούν στο ευαίσθητο πεδίο της διαφύλαξης του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών.

Ζ. ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ–ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η Α.Δ.Α.Ε. κατά τη διερεύνηση των καταγγελιών που λαμβάνει από πρόσωπα που θίγονται λόγω παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας τους δύναται να καλέσει σε Ακρόαση τις διοικήσεις, τους νόμιμους εκπροσώπους, τους υπαλλήλους παρόχων ταχυδρομικών ή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών σχετικών με την ανταπόκριση και την επικοινωνία ή και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο κρίνει ότι θα συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής της (άρθρα 6 και 11 του Ν. 3115/2003).

Κατόπιν τούτου, οι Ακροάσεις που έλαβαν χώρα, μετά από καταγγελία, κατά το έτος 2006 είναι οι ακόλουθες:

- 1) Ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ΟΤΕ Α.Ε.» επί της οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ. 74/2006 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα: «Επιβολή κύρωσης σε βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ΟΤΕ Α.Ε.», για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών και περί τήρησης των όρων και των διαδικασιών άρσης αυτού», με την οποία επεβλήθη στην εταιρεία η διοικητική κύρωση του προστίμου των 100.000 ευρώ.
- 2) Ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ Α.Ε.Ε. ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΩΝ» επί τη οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ. 125/2006 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα «Επιβολή κύρωσης σε βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ Α.Ε.Ε. ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΩΝ», για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών μέσω επιστολών», με την οποία επεβλήθη στην εταιρεία η διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 ευρώ.
- 3) Ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «ALPHA Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε.» και του δημοσιογράφου Κώστα Βαξεβάνη, επί της οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ. 41/2006 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα: «Επιβολή κύρωσης σε βάρος του δημοσιογράφου Κώστα Βαξεβάνη και της εταιρείας «ALPHA Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε.» για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών», με την οποία επεβλήθη και στους δύο η διοικητική κύρωση της σύστασης για συμμόρφωση στις παραβιασθείσες διατάξεις με προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής.

- 4) Ακρόαση της εταιρείας «ΤΙΜ Ελλάς Τηλεπικοινωνίες ΑΕΒΕ» με αντικείμενο τη διερεύνηση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου, η οποία έλαβε χώρα την 29.11.2006 και επί της οποίας η σχετική απόφαση εκδόθηκε μέσα στο 2007.
- 5) Ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE –PANAFON Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών». Λόγω της σοβαρότητας της κρινόμενης υπόθεσης και των πολυάριθμων στοιχείων που συγκεντρώθηκαν από τους ενδελεχείς ελέγχους της Α.Δ.Α.Ε. κρίθηκε αναγκαία η κλήση της εταιρείας ενώπιον της Αρχής τόσο κατά την 9.2.2006 όσο και κατά την 13.9.2006. Η Απόφαση επί της Ακροάσεως (αρχικής και συμπληρωματικής) ελήφθη από την Ολομέλεια στις 14-12-2006 και δημοσιεύθηκε στις αρχές του έτους 2007 (βλέπε σχετικά Κεφάλαιο ΙΙ, Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία VODAFONE).

Η. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ – Ε.Π. ΚΤΠ

Κατά το έτος 2006, η Αρχή ξεκίνησε τη διαδικασία προκήρυξης ανοικτού, διεθνούς διαγωνισμού, με προϋπολογισμό εκατόσιες είκοσι επτά χιλιάδες οκτακόσια τέσσερα (727.804) Ευρώ, για την Προμήθεια Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και Διαδικτυακής Πύλης της Α.Δ.Α.Ε.

Μετά την απόφαση της 31^{ης} συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε., που έλαβε χώρα την 14/07/06, όπου εγκρίθηκαν τρία παραδοτέα, με σκοπό την ανταπόκριση της Αρχής στην πρόσκληση 164 του ΕΥΔ του Ε.Π. της Κοινωνίας της Πληροφορίας, το έργο εντάχθηκε, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 153.459/ΚτΠ7354/Β Πράξη Ένταξης, στο Μέτρο 2.2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Το αντικείμενο του διαγωνισμού αυτού αφορά στην προμήθεια υπηρεσιών πληροφορικής με σκοπό την εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος συμπεριλαμβανομένης και της Διαδικτυακής Πύλης. Το σύστημα αυτό θα επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που συναλλάσσονται με την Αρχή, τη μείωση του χρόνου απόκρισης, τη διασφάλιση της ποιότητας και γενικότερα τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Α.Δ.Α.Ε. σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες που προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο.

Η Διαδικτυακή Πύλη θα βοηθά την επαφή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος με εξωτερικούς χρήστες (πολίτες, παρόχους, άλλους χρήστες υπαλλήλους της Αρχής).

Οι λειτουργίες που θα υποστηρίζονται από το συγκεκριμένο σύστημα θα είναι οι εξής :

- Έκδοση Κανονιστικών Αποφάσεων από την Α.Δ.Α.Ε. που θέτει στους παρόχους απαιτήσεις ασφάλειας με σκοπό τη διασφάλιση του απορρήτου.
- Έλεγχος των παρόχων για την τήρηση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη συμμόρφωση προς τους κανονισμούς.
- Έλεγχος της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.
- Διαχείριση στοιχείων από παρόχους και λοιπούς εποπτευόμενους φορείς ως προς την ασφάλεια του δικτύου των παρόχων.
- Διαχείριση ακροάσεων.
- Διαχείριση κατάσχεσης μέσων παραβίασης του απορρήτου.
- Διαχείριση διαφορών/καταγγελιών/ερωτημάτων πολιτών.
- Συνεργασία με άλλους φορείς.

Οι λειτουργίες για την υποστήριξη των υπηρεσιών προς τους πολίτες θα είναι:

- Υποστήριξη υποβολής καταγγελιών με ηλεκτρονικά μέσα από μια συγκεκριμένη και δομημένη ροή εργασίας (workflow).
- Δυνατότητα δημιουργίας υποδειγμάτων (profile) πολιτών.
- Ενημέρωση του Πολίτη για την πρόοδο σχετικά με την καταγγελία του.
- Επικοινωνία του Πολίτη με την Α.Δ.Α.Ε. με τη μορφή ερωτήσεων.

Οι λειτουργίες για την υποστήριξη υπηρεσιών προς τους παρόχους θα είναι :

- Δυνατότητα δημιουργίας υποδειγμάτων (profile) παρόχων.
- Υποστήριξη υποβολής αρχείων, πολιτικών ασφάλειας ή άλλων εγγράφων με δεδομένο workflow για κάθε κατηγορία και ασφαλή αποθήκευσή τους σε κατάλληλα διαμορφωμένο περιβάλλον.
- Ενημέρωση του παρόχου για τη σχετική πρόοδο της Πολιτικής Ασφάλειας του.
- Επικοινωνία με την Α.Δ.Α.Ε. με τη μορφή ερωτημάτων.
- Υποστήριξη ψηφιακών υπογραφών και ψηφιακών πιστοποιητικών για την αποστολή των παραπάνω αρχείων.
- Υποστήριξη δυνατότητας καταγραφής περιστατικών ασφάλειας (security incidents) από τους παρόχους (καταγραφή γεγονότων, ημερομηνία και χώρος καταγραφής, σημεία μόλυνσης κ.ά.) μέσα από κατάλληλα οργανωμένες φόρμες.

Οι λειτουργίες για την υποστήριξη υπηρεσιών προς τους χρήστες-υπαλλήλους της Α.Δ.Α.Ε. θα είναι :

- Υποστήριξη διαχείρισης των καταχωρισμένων δεδομένων.
- Δυνατότητα αποστολής και αποθήκευσης (uploading) πληροφορίας.
- Υψηλή διαθεσιμότητα και αξιοπιστία των αγαθών.

Όλες οι παραπάνω λειτουργίες θα διαμορφωθούν σε ένα περιβάλλον που θα διασφαλίζει την ακεραιότητα, την αυθεντικοποίηση και το απόρρητο των διακινούμενων δεδομένων.

Εντός του πρώτου εξαμήνου του 2007 προβλέπεται να προκηρυχθεί ανοικτός διεθνής διαγωνισμός και στη συνέχεια, να υπογραφεί σύμβαση υλοποίησης του έργου με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, το οποίο θα προσδιορίζει τη διάρκεια υλοποίησής του στους 12 μήνες κατ' ανώτατο όριο.

Θ. ΟΔΗΓΙΑ 2006/24/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

1. Η Οδηγία 2006/24/ΕΚ «Για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ» αποβλέπει στην εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με τις υποχρεώσεις των παρόχων ως προς τις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίου δικτύου επικοινωνιών και σχετικά με τη διατήρηση ορισμένων δεδομένων που παράγονται ή υφίστανται επεξεργασία από τους παρόχους, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα καθίστανται διαθέσιμα για τους σκοπούς της διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών-μελών.

Η Οδηγία εφαρμόζεται σε δεδομένα κίνησης και θέσης, σε νομικές οντότητες και σε φυσικά πρόσωπα και στα συναφή δεδομένα που απαιτούνται για την αναγνώριση του συνδρομητή ή του καταχωρισμένου χρήστη. Δεν εφαρμόζεται στο περιεχόμενο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών, στις οποίες η πρόσβαση πραγματοποιείται με τη χρήση δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Πριν από την ψήφιση της Οδηγίας, η Α.Δ.Α.Ε., με την υπ' αριθμ. 54/24-8-05 απόφαση της Ολομέλειάς της, διατύπωσε τη θέση ότι «κάθε περαιτέρω περιορισμός του ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας, που αποσκοπεί στη δίωξη του εγκλήματος και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, θα πρέπει να υιοθετηθεί μόνον εφόσον αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο πυρήνας του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας».

3. Η Αρχή συμμετείχε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την 30.10.2006 για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, ενόψει της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ στην ελληνική έννομη τάξη. Οι απόψεις που διατυπώθηκαν κατά την εν λόγω σύσκεψη ετέθησαν υπόψη του Υπουργείου Δικαιοσύνης και εγγράφως με το

υπ' αριθμ. πρωτ. 2137/16.11.2006 έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε., στο οποίο επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α) Η διαδικασία και οι όροι πρόσβασης στα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας προβλέπονται ήδη στον εκτελεστικό του άρθρου 19 παρ. 1 Σ., Ν. 2225/94, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3115/03 και στο Π.Δ. 47/05, καθώς για την απόκτηση και αξιοποίηση των πληροφοριών που προκύπτουν από την επεξεργασία των στοιχείων της επικοινωνίας ακολουθείται η διαδικασία της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 Σ., η άρση του απορρήτου και η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά επιτρέπεται υπό τις εγγυήσεις της δικαστικής αρχής, η οποία δε δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.
- Επομένως, κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην ημεδαπή έννομη τάξη τα περιγραφόμενα στοιχεία της επικοινωνίας θα εξακολουθήσουν να υπάγονται στην προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας, την οποία εγγυάται η Α.Δ.Α.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3115/03.
- β) Ο Έλληνας νομοθέτης έχει ήδη προσδιορίσει στο περιοριστικό κατάλογο του άρθρου 4 παρ.1 Ν. 2225/94 τα αδικήματα, τα οποία έχει αξιολογήσει ως «ιδιαίτερα σοβαρά» κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.
- γ) Τίθεται το ζήτημα του προσδιορισμού της έννοιας των υπόχρεων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη διατήρηση των στοιχείων της επικοινωνίας και του κατά πόσο την υποχρέωση αυτή φέρουν όλες οι εταιρείες που εμπήκουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Γενικών Αδειών της Ε.Ε.Τ.Τ.
- δ) Ως προς το ζήτημα του τόπου διατήρησης των στοιχείων της επικοινωνίας σημειώνεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία οι πάροχοι διατηρούν τα στοιχεία αυτά στην αλλοδαπή, καθίσταται αδύνατη η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από την Α.Δ.Α.Ε., όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 3115/03, και για το λόγο αυτό ο τόπος διατήρησης των στοιχείων δεν μπορεί να βρίσκεται εκτός της Ελλάδας. Κατά συνέπεια, οι πάροχοι πρέπει να μεριμνούν, ώστε ο τρόπος διατήρησης των στοιχείων επικοινωνίας να μη δημιουργεί τεχνικά ή διαδικαστικά προβλήματα στην άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από την Α.Δ.Α.Ε.
- ε) Σύμφωνα με το σημείο 13 του Προοιμίου της Οδηγίας, πρέπει να αποφεύγεται η διατήρηση των δεδομένων πάνω από μια φορά. Πρέπει, επομένως, να διατηρούνται τα στοιχεία της επικοινωνίας μια μόνο φορά και ο κάθε πάροχος να διατηρεί μόνο τα στοιχεία των συνδρομητών-χρηστών για τις εξερχόμενες κλήσεις.

- στ) Ως προς το χρόνο διατήρησης των στοιχείων της επικοινωνίας, στο άρθρο 6 της Οδηγίας καθορίζεται χρονικό διάστημα διατήρησης των στοιχείων που κυμαίνεται από έξι (6) μήνες έως δύο (2) έτη. Θέση της Α.Δ.Α.Ε. είναι ότι το χρονικό διάστημα, το οποίο θα επιλεγεί τελικά θα πρέπει να είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας υπό ευρεία έννοια, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος. Στην προκειμένη περίπτωση, η Οδηγία προβλέπει τη διατήρηση των στοιχείων της επικοινωνίας όλων ανεξαιρέτως των χρηστών ή συνδρομητών με σκοπό τη «διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων», ανεξάρτητα από την τέλεση ή μη αυτών. Έτσι, ο περιορισμός των ατομικών δικαιωμάτων προσώπων που δεν έχουν τελέσει κανένα αδίκημα και αποσκοπεί στη δίωξη των αδικημάτων άλλων προσώπων, εφόσον κριθεί σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να διαρκέσει το ελάχιστο δυνατό χρονικό διάστημα.
- ζ) Ως προς το ζήτημα της ασφάλειας και της προστασίας των στοιχείων της επικοινωνίας κατά το άρθρο 9 της Οδηγίας, η Α.Δ.Α.Ε. έχει εκδώσει τους υπ' άρ. 629^α, 630^α, 631^α/12-11-04 Κανονισμούς για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την παροχή κινητών, σταθερών και ασυρμάτων δικτύων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (ΦΕΚ Β'87/26-01-05), καθώς και τους υπ' άρ. 632^α, 633^α, 634^α /14-01-05 Κανονισμούς για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στο διαδίκτυο (ΦΕΚ Β'88/26-01-05), όπως ισχύουν σήμερα, και οι οποίοι εφαρμόζονται από τους παρόχους. Οι Κανονισμοί προβλέπουν τη σύνταξη και εφαρμογή από την πλευρά των παρόχων Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των επικοινωνιών με διάφορες επιμέρους Πολιτικές, οι οποίες και καλύπτουν τις απαιτήσεις ασφάλειας για το σύνολο των συστημάτων υλικού και λογισμικού, καθώς και των πληροφοριών, τις οποίες διαχειρίζεται κάθε πάροχος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του.
- Η εφαρμογή αυτών των Κανονισμών ελέγχεται από την Α.Δ.Α.Ε. Ενδεικτικά, μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται, Πολιτικές Πρόσβασης, Προστασίας Δικτύου και Περιμέτρου Δικτύου, Κρυπτογράφησης και Προστασίας Αντιγράφων Ασφαλείας. Οι παραπάνω Κανονισμοί καλύπτουν και τα διατηρούμενα στοιχεία επικοινωνίας και, συνεπώς, οι απαιτήσεις ασφάλειας πρέπει να εφαρμόζονται και για τα στοιχεία αυτά. Οι λεπτομέρειες για τα ζητήματα ασφάλειας θα πρέπει να καθοριστούν με Κανονιστική Πράξη, η οποία θα εκδοθεί κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης από την αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή.
- η) Ως προς το ζήτημα του κόστους εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης των συστημάτων των παρόχων σχετικά με την υλοποίηση των προβλέψεων της Οδηγίας, θέση της Αρχής είναι ότι ο προσδιορισμός του κόστους θα πρέ-

πει να καθοριστεί σύμφωνα με συγκεκριμένες παραμέτρους, όπως είναι ο όγκος των στοιχείων, ο χρόνος διατήρησης, ο χρόνος απόκρισης σε αιτήματα, οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας του συστήματος κ.λπ. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά η απαγόρευση αξιοποίησης των συστημάτων διατήρησης των στοιχείων και των ίδιων των στοιχείων από τους παρόχους για άλλους λόγους (π.χ. εμπορικούς), ακόμη και αν αυτό οδηγήσει στον επιμερισμό του κόστους μεταξύ της Ποιότητας και των παρόχων.

θ) Ως προς τον προβληματισμό των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για ζητήματα, όπως η πρόβλεψη συγκεκριμένης διαδικασίας καταστροφής των διατηρούμενων στοιχείων μετά την παρέλευση του ορισθέντος χρονικού διαστήματος, ο καθορισμός συγκεκριμένου χρόνου ανταπόκρισης στα αιτήματα παροχής στοιχείων και ο καθορισμός ενός προτύπου υποβολής αιτήματος και απάντησης για τη χορήγηση των αναγκαίων στοιχείων προς τις δικαστικές αρχές, θέση της Α.Δ.Α.Ε. είναι ότι οι παραπάνω λεπτομέρειες και διαδικασίες για τη χορήγηση των στοιχείων της επικοινωνίας είναι δυνατόν να ρυθμιστούν ειδικότερα στο Π.Δ. 47/05, κατόπιν τροποποίησής αυτού.

1) Τέλος, κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη, θα πρέπει να προβλεφθεί η υποχρέωση ενημέρωσης των χρηστών-συνδρομητών (στους έντυπους λογαριασμούς, στις κάρτες προπληρωμένου χρόνου κλπ.) σχετικά με το ότι τα στοιχεία της επικοινωνίας τους καταγράφονται και διατηρούνται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Οι παραπάνω θέσεις αφορούν στα ζητήματα της Οδηγίας, όπως αυτά τέθηκαν κατά την προκαταρκτική σύσκεψη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Εν όψει της σύστασης Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη μεταφορά της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη, η Α.Δ.Α.Ε. επιφυλάσσει να αποστείλει λεπτομερείς απόψεις και θεωρεί σκόπιμη και αναγκαία την εκπροσώπηση της στην παραπάνω Επιτροπή, με δεδομένο ότι σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο (Ν. 2225/94, Ν. 3115/03, Ν. 3471/06 και Π.Δ. 47/05), είναι η αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, στην έννοια του οποίου εμπίπτουν και τα στοιχεία της επικοινωνίας (δεδομένα κίνησης και θέσης).

4. Σχετικά με την υλοποίηση της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Α.Δ.Α.Ε. μέσα στο 2006 συμμετείχε στις συναντήσεις του οργανισμού European Telecommunications Standards Institute (ETSI) για τη διατήρηση δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (data retention).

Συγκεκριμένα, ο Οργανισμός ETSI έχει δημοσιεύσει μέσα στο 2006 τα ακόλουθα δύο έγγραφα, τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2007:

- Data Retention; Requirements of Law Enforcement Agencies for the handling of Retained Data (DTS/LI-000039)
- Retained Data; Handover interface for the request and delivery of retained data (DTS/LI-000033)

Το DTS/LI-000039 περιγράφει όλες τις απαιτήσεις από την πλευρά των αρμόδιων Αρχών σχετικά με το handover interface για τα διατηρημένα δεδομένα κίνησης και δεδομένα συνδρομητών. Οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να χρησιμοποιηθούν, για να παραχθούν συγκεκριμένες απαιτήσεις για το δίκτυο και την προτυποποίηση των handover interfaces.

Το DTS/LI-000033 περιγράφει το γενικό Handover Interface (HI) για την αίτηση και μετάδοση των διατηρημένων δεδομένων από τον πάροχο δικτύου, τον πάροχο πρόσβασης ή τον πάροχο υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην αρμόδια Αρχή.

Οι συγκεκριμένες απαιτήσεις υποστηρίζουν την υλοποίηση της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

I. ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Μέσα στο 2006 συγκροτήθηκαν οι ακόλουθες Ομάδες Εργασίας:

- Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη μελέτη αρχείων καταγραφής συστήματος διαχείρισης ψηφιακών κέντρων παρόχου κινητής τηλεφωνίας (απόφαση υπ' αριθμ. 94/7.7.2006 της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ 988 Β/25.7.2006).
- Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη μελέτη αρχείων και μπλοκς λογισμικού των τηλεπικοινωνιακών κέντρων, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικές με τα συστήματα νόμιμης συνακρόασης (απόφαση υπ' αριθμ. 95/7.7.2006 της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ 988 Β/25.7.2006).
- Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη μελέτη και ανάλυση των αρχείων δεδομένων κλήσεων (απόφαση υπ' αριθμ. 96/7.7.2006 της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ 988 Β/25.7.2006).
- Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη σύνταξη σχεδίου πράξης της Α.Δ.Α.Ε. αναφορικά με τον εντοπισμό των κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων βάσει του Ν. 3471/2005 άρθρο 8 (απόφαση υπ' αριθμ. 123/27.9.2006 της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ 988 ΥΟΔΔ/11.10.2006).

Επίσης, η Αρχή συνέστησε Επιτροπή για τη μελέτη του Π.Δ.47/2005. Συγκεκριμένα, η Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές καθορίζονται από το Ν. 3115/2003 (άρθρο 6 παρ.1ι), επισήμανε την ύπαρξη ορισμένων πρακτικών δυσχερειών και προβλημάτων που έχουν προκύψει αναφορικά με την υλοποίηση των διατάξεων του Π.Δ. 47/2005 σχετικά με τις διαδικασίες και τις τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη διασφάλισή του.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών η Α.Δ.Α.Ε. αποφάσισε τη συγκρότηση Επιτροπής με συμμετοχή εκπροσώπων των αρμοδίων Υπουργείων και Υπηρεσιών και με αντικείμενο:

- α. την ενημέρωση των αρμοδίων για την έκδοση του Π.Δ. 47/2005 επί των τεχνικών ζητημάτων που ή ενδέχεται να προκύψουν μελλοντικά κατά την εφαρμογή του,
- β. την υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων,
- γ. τη διατύπωση προτάσεων προς τα αρμόδια Υπουργεία για την καλύτερη εφαρμογή του Π.Δ. 47/2005.

Με την υπ' αριθμ. 29/2006 (ΦΕΚ 406/Β/5.4.2006) απόφαση του Προέδρου της Α.Δ.Α.Ε., η οποία τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 130/2006 (ΦΕΚ 50/24.10.2006) συμπληρωματική απόφαση του ίδιου, συστάθηκε Επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους της Διεύθυνσης Ασφαλείας Αττικής, της ΕΛ.ΑΣ./Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.), της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, καθώς και από στελέχη της Α.Δ.Α.Ε.

Η Επιτροπή εκτέλεσε το έργο της εντός του τελευταίου τριμήνου του 2006.

Στα συμπεράσματά της η Επιτροπή τονίζει ότι, εφόσον εγκατασταθεί συμβατός εξοπλισμός άρσης απορρήτου (LI), σύμφωνα με τα υπάρχοντα ευρωπαϊκά πρότυπα, ο οποίος διατίθεται από τους κατασκευαστές σε αμφότερες τις πλευρές (Αρχές – Πάροχοι), αντιμετωπίζεται άμεσα και με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο το πρόβλημα σε ό,τι αφορά τα είδη επικοινωνίας, στα οποία επικεντρώνεται και το κύριο ενδιαφέρον των Αρχών (σταθερή – κινητή τηλεφωνία, ορισμένες επικοινωνίες Διαδικτύου κ.λπ.).

Άλλες προτάσεις τις Επιτροπής:

- Σύσταση Μόνιμης Επιτροπής παρακολούθησης της εφαρμογής του Π.Δ. 47/2005 με συμμετοχή των αρμοδίων Αρχών, των Παρόχων και της Α.Δ.Α.Ε.
- Παροχή οδηγιών για τη διαδικασία άρσης του απορρήτου με βάση τη νομοθεσία και τις τεχνικές δυνατότητες και εξελίξεις.
- Τρόπος διασύνδεσης Αρμόδιων Αρχών – Παρόχων, ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω ενός κεντρικού κόμβου, είτε με τη χρήση μισθωμένων γραμμών απευθείας με τις αρμόδιες Αρχές.

ΙΑ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στη διάρκεια του 2006, η Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο της προσπάθειάς της να συμβάλει στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών εξελίξεων σε θέματα που αφορούν στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμμετείχε σε συνέδρια, ημερίδες και τεχνικές επιτροπές ως ακολούθως:

- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. στη Στοκχόλμη της Σουηδίας για συμμετοχή στην τακτική συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής Άρσης του Απορρήτου (TC LI) Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI)¹².
- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας για συμμετοχή στο 17ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο που διοργανώνει η International Telecommunications Society (ITS)¹³.
- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. και παρουσίαση επιστημονικής εργασίας στα Διεθνή Συνέδρια Ασφάλειας «International Security Conference – ISC'06 και «Critical Information Infrastructures Security – CRITIS '06»¹⁴.
- Παρουσίαση της Α.Δ.Α.Ε. στο 45ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της Ομοσπονδίας Τηλεπικοινωνιακών Μηχανικών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που διοργανώνει η FITCE¹⁵.
- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. με συμμετοχή ομιλητή στο 12^ο Συνέδριο Εφαρμογών Πληροφορικής στο πλαίσιο της 20^{ης} INFOSYSTEM¹⁶.
- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. με συμμετοχή δύο ομιλητών στο 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα: «Ηλεκτρονικό Έγκλημα 2006 – Δικτυοπειρατεία, Τηλεπικοινωνιακή Παρανομία και Απάτη».
- Εκπροσώπηση της Α.Δ.Α.Ε. με δύο ομιλητές στο Β' Βαλκανικό Forum Ασφάλειας με θέμα: «Ηλεκτρονικό Έγκλημα».
- Συμμετοχή στην Τεχνική Επιτροπή Άρσης Απορρήτου του ETSI (TC LI & Data Retention).

Μέσα στο 2006, η Α.Δ.Α.Ε. συμμετείχε στη μία από τις τρεις τακτικές συναντήσεις που διοργάνωσε η Τεχνική Επιτροπή για την Άρση του Απορρήτου (TC LI) του ETSI. Συγκεκριμένα, εκπρόσωποι της Α.Δ.Α.Ε. συμμετείχαν στη συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής (Meeting LI#13) που πραγματοποιήθηκε στο διάστημα 6–8/09/2006 στη Στοκχόλμη της Σουηδίας. Στη συνάντηση αυτή, η Αρχή εκδήλωσε ενδιαφέρον για την οργάνωση της συγγραφής τεχνικής σύστασης σχετικά με θέματα ασφάλειας για τα συστήματα νόμιμης συνακρόασης και διατήρησης δεδομένων. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επαφές με εκπροσώπους αντίστοιχων Αρχών άλλων κρατών και με εκπροσώπους κατασκευαστών συστημάτων νόμιμης συνακρόασης.

Επίσης, το Νοέμβριο του 2006 η Αρχή υπέβαλε αίτηση στο ETSI, για να γίνει επίσημο μέλος του Οργανισμού, ώστε να μπορεί να συμμετάσχει ενεργά στη διαμόρφωση των προτύπων άρσης του απορρήτου. Η απάντηση αναμένεται στις αρχές του 2007.

¹² Απόφαση υπ' αριθμ. 80/30.6.2006

¹³ Απόφαση υπ' αριθμ. 81/30.6.2006

¹⁴ Απόφαση υπ' αριθμ. 99/24.7.2006

¹⁵ Απόφαση υπ' αριθμ. 101/24.8.2006

¹⁶ Απόφαση υπ' αριθμ. 116/8.9.2006

ΙΒ. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η Α.Δ.Α.Ε. προγραμμάτισε για την Τρίτη, 16 Ιανουαρίου 2007, ημερίδα με θέμα: «Γενικές Αρχές Εθνικής Στρατηγικής για το Απόρρητο και την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών».

Κύριος σκοπός της ημερίδας είναι η παρουσίαση και συζήτηση προτάσεων σχετικά με μια «Εθνική Στρατηγική για το Απόρρητο και την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών», στρατηγική που θα διασφαλίζει το απόρρητο των επικοινωνιών των πολιτών σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος, θα καλύπτει τις ανάγκες θωράκισης της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και μεγάλων οργανισμών από επιθέσεις στην πληροφοριακή και δικτυακή τους υποδομή και θα ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας και θα διαφυλάσσει τη γνώση προς όφελος της επιχειρηματικότητας όλων των παραγωγικών τάξεων της χώρας. Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα της ημερίδας περιλαμβάνει τις παρακάτω θεματικές ενότητες :

- Ασφάλεια Κρίσιμων Υποδομών
- Μέτρα προς τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών
- Τεχνικά θέματα Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών
- Νομικά θέματα Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών

Η ημερίδα αποσκοπεί και στη συγκρότηση διαρκούς forum με την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή για τη συνεχή αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων, την επισήμανση των κινδύνων παραβίασης του απορρήτου και την εξέταση μέτρων αποτροπής τους.

Το αναλυτικό Πρόγραμμα της ημερίδας περιλαμβάνεται στο Παράρτημα.

ΙΓ. ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2007

Η Αρχή συνέταξε έγκαιρα και υπέβαλε στα αρμόδια Υπουργεία, όπως προβλέπει ο νόμος, τον Προϋπολογισμό της Α.Δ.Α.Ε. για το έτος 2007, προκειμένου αυτός να ενταχθεί στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης με ίδιο φορέα.

<http://www.adae.gov.gr>

